

Č. j. - ZŠPř 382/21	ŠKOLA	Účinnost: 1. 9. 2021 – 31. 8. 2025
Spisový znak: B	Základní škola a Mateřská škola, Předklášteří, okres Brno – venkov, příspěvková organizace	Skartační znak: A 5
Razítko školy:		Počet stran: 35
		Podpis ředitele školy: Mgr. Dana Veselá, Ph.D.

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání:

JE NÁM DOBŘE NA SVĚTĚ

Schváleno pedagogickou radou dne: 27. 8. 2021

ZPRACOVALY: Mgr. Hana Kolaříková, Mgr. Ivona Masopustová, Bc. Petra Havlíková, Dis.,
Naděžda Valachová, Hana Pešelová, Lucie Jůzová, Markéta Zhořová

VYDALA: Mgr. Ilona Krausová

Změny:

Číslo	Datum	Strana	Účinnost od	Provedl	Poznámky
1.	31.5.2023	11-12 16-18	31.5.2023	Zástupkyně ředitelky školy	Podmínky vzdělávání pro děti s SVP, Podmínky vzdělávání pro nadané děti, Podmínky vzdělávání pro děti ve věku 2-3 roky Vzdělávání dětí s SVP a dětí nadaných, Vzdělávání dětí ve věku 2-3 roky
2.	28.8.2024		2.9.2024	Zástupkyně ředitelky školy	Aktualizace údajů – prodloužení účinnosti
3.	6,1,2025	9	6.1.2025	Zástupkyně ředitelky školy	Provozní doba

OBSAH:

1. Identifikační údaje
  - 1.1 Základní škola a Mateřská škola Předklášteří
  - 1.2 Zřizovatel Obec Předklášteří
2. Obecná charakteristika školy
  - 2.1 Historie školy
  - 2.2 Lokalita
  - 2.3 Velikost a charakter budovy
3. Podmínky vzdělávání
  - 3.1 Věcné podmínky
    - 3.1.1 Vybavení tříd
    - 3.1.2 Vybavení šaten
    - 3.1.3 Vybavení umýváren
    - 3.1.4 Vybavení zahrady
  - 3.2 Životospráva
  - 3.3 Psychosociální podmínky
  - 3.4 Organizace
  - 3.5 Personální a pedagogické zajištění
  - 3.6 Řízení mateřské školy
  - 3.7 Spoluúčast rodičů
  - 3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
  - 3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných
  - 3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
4. Organizace vzdělávání
  - 4.1 Charakteristika tříd
  - 4.2 Souběžné působení dvou učitelek ve třídě
  - 4.3 Individuální vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
  - 5.1 Podklady pro zpracování ŠVP
  - 5.2 Z čeho vycházíme
  - 5.3 Vzdělávací cíle a záměry
  - 5.4 Metody a formy vzdělávání
  - 5.5 Tvorba TVP
  - 5.6 Vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných
  - 5.7 Vzdělávání dětí od 2 do 3 let
6. Vzdělávací obsah - Integrované bloky
  - 6.1 Rok v proměnách času a tradic
  - 6.2 To jsem já člověk
  - 6.3 Jak svět funguje
  - 6.4 Život v přírodě
  - 6.5 Cestou do pohádky
7. Evaluační systém

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Základní škola a Mateřská škola, Předklášteří, okres Brno – venkov, příspěvková organizace

- sídlo školy: Komenského 1097, 666 02 Předklášteří
- ředitelka školy: Mgr. Ilona Krausová
- kontakt: pevná linka: 546 413 360, mobil: 605 533 266
- email: reditelka@zspredklasteri.cz
- datová schránka: zmimgvi
- IČ: 70 99 65 12
- DIČ: 295-70 996 512
- IZO: 600 110 761
- zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení: 1.1.2003
- právní forma: příspěvková organizace
- stránky školy: www.zspredklasteri.cz
-
- sídlo MŠ – odloučené pracoviště:
- Na Stráňově 1127, 666 02 Předklášteří
- kontakt: mobil: 731 509 954
- email: ms@zspredklasteri.cz
-
- školní jídelna – adresa pracoviště:
- Na Stráňově 1127, 666 02 Předklášteří
- vedoucí školní jídelny: Jana Topinková
- kontakt: pevná linka:
- email: jidelna@zspredklasteri.cz

1.2 Zřizovatel: Obec Předklášteří

- adresa: náměstí 5. května 1390, 666 02 Předklášteří
- právní forma: obec
- kontakt: pevná linka: 549 410 170
- IČ: 00 365 416

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Historie školy

Mateřská škola v Předklášteří vznikla na přání vdp. P. Františka Koudelky, faráře v Předklášteří. Za tímto účelem utvořil spolek Zdislava, který měl mateřskou školu vydržovat. Spolek Zdislava požádal ctihodnou Máti Laurencii, převorku kláštera Porta coeli, aby propůjčila 2 místnosti v zámku (dnešní Podhorácké muzeum v objektu Porta coeli), jednu pro sestry a druhou pro mateřskou školu, a jeho žádosti bylo vyhověno. První zápis do Mateřské školy v Předklášteří byl 26. května 1913. Skoro 2 roky se vyučovalo v zámku. V roce 1915 byla provedena přístavba místnosti k místnímu chudobinci pro účely mateřské školy, která byla 16. února 1916 vysvěcena.

V dalších letech navštěvovalo mateřskou školu 30-50 dětí, pořádala se divadelní představení, mikulášské nadílky, pořizovaly nové hračky a pěstovala zelenina na zahradě pro účely školní kuchyně. Škola bývala často uzavřena kvůli výskytu nakažlivých onemocnění nebo krutým zimám. V letních měsících se školka využívala jako „zemědělský žňový útulek“.

10. září 1948 byla soukromá klášterní mateřská škola postátněna. Od roku 1950 má dvě třídy a od 1. února 1953 bylo zahájeno celodenní stravování.

Od 1. září 1949 byla mateřská škola umístěna do místnosti národní školy v přízemí. V únoru 1955 se podařilo trvale získat původní budovu chudobince s mateřskou školou.

Velká rekonstrukce budovy (přístavba šaten, úprava umýváren, rozšíření třídy) proběhla v roce 1995 a velká změna interiéru do dnešní podoby je od roku 2006. Od 1.1. 2003 přešla MŠ do právní subjektivity pod ZŠ Předklášteří.

2.2 Lokalita

Mateřská škola (Na Stráňově 1127) se nachází ve středu obce v klidném prostředí. V její blízkosti je místní hřbitov, dětské hřiště pro veřejnost, park.

K vycházkám, hrám v přírodě a pozorování přírody využíváme především tyto lokality:

- park v obci – poznávání stromů, sběr listů a plodů, volná hra
- zahrádky u domů - druhy rostlin a stromů, změny podle ročních období, práce na zahrádkách
- areál Klínek - pozorování lyžařů, ve spolupráci se Sokolem Předklášteří – závody pro děti, sportovní aktivity
- Pasunk – příroda v lese, ovečky v ohradě
- louky pod Pasníkem – jarní květiny
- Čepička – zbytky starého hradu, rozhled do krajiny, volná hra – stavby domečku, sběr šípků
- rybník – pozorování živočichů (žáby, ryby, vážky,...) a rostlin (vrby, orobínek,...), rybáři, zamrzlá vodní plocha
- soutoky řek Svratky, Loučky a Besénku – rostliny a živočichové v okolí, vynášení Moreny
- areál Kláštera Porta coeli – k památce
- hřiště u ZŠ – sportovní aktivity, volná hra dětí

Ke kulturním a společenským akcím využíváme:

- Knihovna v Předklášteří – poznávání prostor knihovny, besedy, vyprávění o knihách
- Sál na OÚ Předklášteří – výstavy, vystoupení dětí, karneval, školní ples, divadelní představení

- Podhorácké muzeum – výstavy
- Domov pro seniory Předklášteří – návštěvy seniorů, vystoupení dětí
- Městská knihovna Tišnov – besedy, výukové programy
- Kino Svatka Tišnov – divadelní představení, koncerty, promítání filmů
- Müllerův dům Tišnov – výstavy
- Inspiro Tišnov – výukové programy
- Divadlo Radost Brno – divadelní představení
- Divadlo Polárka Brno – divadelní představení
- Výukové středisko LIPKA Brno – Soběšice – enviromentální vzdělávání

2.3 Velikost a charakter budovy

Kapacita školy je 73 dětí, které jsou rozděleny do 3 tříd. Pracuje zde 6 učitelek, asistenti pedagoga podle doporučení poradny a 2 školnice.

Budova mateřské školy je přízemní, zděná s vysokými stropy a velkými okny. Každá třída má svou šatnu, umývárnu s WC a hernu. I. a III. třída jsou odděleny zasunovacími dveřmi. Hery jsou v odpoledních hodinách využívány jako prostory pro odpočinek. II. třída má samostatnou místnost pro odpočinek dětí. I. a III. třída jsou v původní budově, II. třída se nachází v nové části, která byla přistavěna v roce 2017, má samostatný vchod.

Zázemí pro personál tvoří kancelář vedoucí učitelky, kancelář vedoucí školní jídelny, šatní skříňky pro zaměstnance s úložnými prostory a sklad hraček a výtvarného materiálu.

Součástí budovy je školní kuchyně, která prošla velkou rekonstrukcí v roce 1995 tak, aby vyhovovala hygienickým požadavkům. Prostor pro vaření je rozdělen na úseky podle surovin, které se zde zpracovávají. Suroviny jsou skladovány v oddělených skladištích. Ve školní jídelně pracují tři kuchařky a vedoucí školní jídelny. Mají svoji šatnu, WC i sprchu.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

3.1.1 Vybavení tříd

- každá třída je vybavena stolečky a židličkami různých výšek, tak aby odpovídaly proporcím dětí, každé dítě má své místo
- I. třída – Myšky,(2-5 let) tato třída slouží podle potřeb buď jako běžná třída nebo pro děti 2 - 3leté: nízká police s kontejnery, vyšší police, uzavíratelné skříňky, prostor pro odpočinek, ostré hrany jsou opatřeny chrániči, třída je vybavena hračkami vhodnými pro děti od 2 do 3 let
- II. třída – Kořata (3–6 let): třída rozdělena nábytkem na tematické části, policové systémy s kontejnery, výtvarný stůl, umyvadla pro práci dětí, skříň pro samostatnou obsluhu při svačinách, kuchyňka, knihovna
- III. třída – Medvídci (3–6 let): policové systémy s kontejnery, kuchyňka, stůl na sportovní náčiní
- pro dobu odpočinku slouží v I. a III. třídě vzdušná, lehká, stahovatelná, zdravotně nezávadná lehátka, která se každý den rozkládají v herně, II. třída má samostatnou lehárnu, kde jsou lehátka stále rozložena
- zdi tříd jsou ozdobeny výtvarnými pracemi dětí

- kontrola tělocvičného nářadí probíhá vždy 1x za rok
- 1 x za 4 měsíce (leden, duben) probíhá výměna hraček mezi třídami
- vstupy do obou budov jsou zajištěny videotelefony

3.1.2 Vybavení šaten

- v šatně má každé dítě svůj prostor (poličku na boty, dvojháček, poličku na oblečení) označený obrázkem, v šatně II. třídy jsou skříňky
- v šatnách jsou nástěnky, kde vystavujeme práce všech dětí, a nástěnka na informace pro rodiče

3.1.3 Vybavení umýváren

- v umývárně I. třídy jsou menší toalety, pisoáry pro chlapce, děti používají pákové baterie s naředěnou vodou, tekuté mýdlo a papírové utěrky; v případě, že třída slouží dětem ve věku 2–3 roky, tak ji dovybavujeme: neklouzavé stupínky, nočníky, přebalovací pult, nášlapný odpadkový koš na pleny; je zde umístěna i baterie se sprchou; mezi toaletami jsou umístěny předěly
- v umývárně II. třídy jsou menší toalety, které jsou odděleny předěly, pisoáry i nízko umístěná umyvadla, sprcha
- umývárna III. třídy prošla v roce 2023 celkovou rekonstrukcí – dětské toalety, zvýšen počet umyvadel na 5 a byla vybudován sprchový kout

3.1.4 Vybavení zahrady

V roce 2012 proběhla celková úprava školní zahrady za finanční podpory SFŽP: projekt „Obnova zahrady MŠ Předklášteří“ a obce Předklášteří:

- obnova zeleně
- úprava reliéfu
- vybavení novými herními prvky

V současnosti máme k dispozici:

- pískoviště s dřevěným okrajem na sezení, které je přikryto prodyšnou plachtou a kontrolováno
- vrbové herní prvky: tunel a 2 hnízda
- dřevěnou kladinu – jezevčík
- lavičky spojené do kruhu
- lanovou dráhu
- herní sestavu se skluzavkou, provazovým mostem, tabulí na psaní a žebříkem
- domeček na kreslení
- stojany na houpačky
- houpacího koníka
- zabetonované pneumatiky v zemi
- ohniště s lavičkami
- lanovou pyramidu
- trampolínu
- dřevěný přístřešek
- 6 záhonků
- 2 malá pískoviště
- dřevěný domek na ukládání hraček a nářadí

Naše plány dalšího rozvoje, které chceme uskutečnit do 8/2025:

- ✓ školní zahrada: nový nábytek pod pergolu
- ✓ vybudování nového pískoviště
- ✓ stezka „bosou nohou“ z přírodniny

3.2 Životospráva

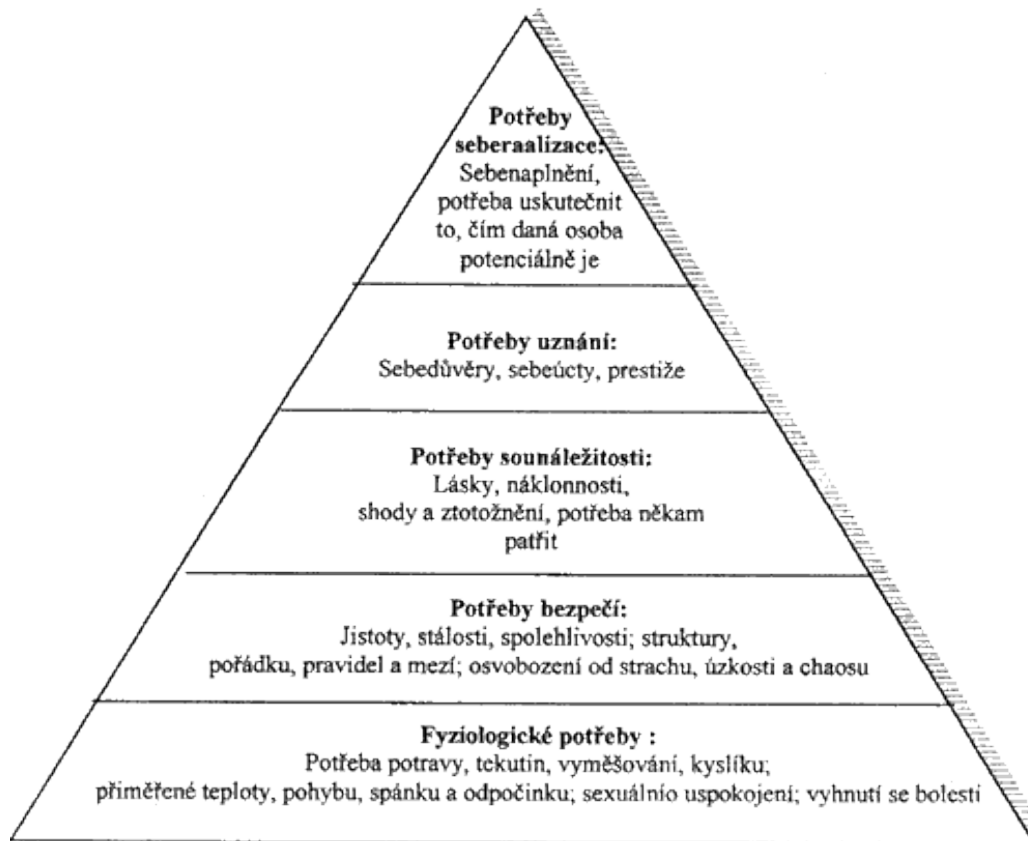
- strava je plánována podle spotřebního koše, tzn. sleduje se měsíční příjem množství tuků, cukrů, ovoce, zeleniny, masa, ryb, brambor, luštěnin, mléka, mléčných výrobků
- škola je zapojena do projektu: Skutečně zdravá škola
- individuální potřeby dětí ve stravování (např. alergie) zjišťujeme při nástupu dítěte do MŠ ve vstupním dotazníku
- v případě potřeby (např. alergie) mohou rodiče dítěti jídlo do MŠ donášet
- děti jsou motivovány k ochutnávání nových potravin
- připomínky ke stravování lze konzultovat s vedoucí školní jídelny
- pitný režim je zajištěn konvicemi s pitnou vodou a s čajem – děti se samy obsluhují podle své potřeby
- při pobytu na školní zahradě jsou konvice s vodou a čajem umístovány pod pergolu, kde mají děti možnost se napít dle svých potřeb
- děti jsou pravidelně několikrát za den na dodržování pitného režimu upozorňovány
- provádíme ranní filtr
- při oblékání na pobyt venku jsou děti vedeny k pozorování počasí, aby samy řešily, jak se obléknout
- každý rok nabízíme rodičům možnost vyšetření zraku jejich dětí – Prima Vizus
- 1 x týdně cvičíme v hale u ZŠ Předklášteří
- ve třídách je vytvořený prostor pro třídění odpadků

Naše plány dalšího rozvoje, které chceme uskutečnit do 8/2025:

- ✓ prohloubit spolupráci s rodiči na kultuře stolování
- ✓ podporovat děti v ochutnávání nových potravin
- ✓ častěji plánovat cvičení na školní zahradě

3.3 Psychosociální podmínky

- před nástupem dítěte do MŠ se rodiče nově příchozích dětí setkávají s učitelkami a konzultují informace ze „vstupního dotazníku“, ve kterém získáváme informace, jež pomáhají při adaptaci dítěte na MŠ
- při adaptaci, především 2letých dětí dbáme na provázanost a spolupráci s rodiči
- rodiče mohou vstupovat s dětmi do třídy, v případě potřeby i pobývat ve třídě
- rodiče mají možnost každý den konzultovat své problémy s učitelkami ve třídě, pokud je potřeba, domluví si individuální konzultaci
- děti jsou vedeny k pozdravu s učitelkou, a to při příchodu i odchodu
- dbáme na vytváření prostředí **pohody, partnerství a sounáležitosti**
- vycházíme z vývojové psychologie a z Maslowovy pyramidy lidských potřeb

- s dětmi jsou vytvářena **pravidla společného soužití v MŠ**
- pomocí otázek jsou děti vedeny k samostatnému řešení konfliktů, problémů a úkolů, využíváme také pozitivní motivace: „Věřím, že to zvládneš.“
- učitelky podporují a oceňují žádoucí chování dětí
- učitelky používají přiměřenou respektující komunikaci a vyhýbají se ironii a zesměšňování
- učitelky jsou ve svém chování dětem vzorem a příkladem
- při komunikaci s dítětem využíváme snížení, oční kontakt, dotyk, gesta
- děti jsou každý den v „ranním kruhu“ seznamovány s programem na příslušný den
- vedeme děti k vzájemnému předávání si znalostí a dovedností, pomoci a toleranci
- v MŠ jsou vystavovány práce všech dětí
- v roce 2009 byl vypracován „Program proti šikaně“ a všichni pracovníci školy byli proškoleni o tom, co je to šikana, jak se u dětí projevují příznaky šikanování, a co dělat, když se s těmito příznaky setkají

Naše plány dalšího rozvoje, které chceme uskutečnit do 8/2025:

- ✓ využívat dramatizaci k podpoře emočního vývoje dětí a vytváření pozitivního klimatu třídy
- ✓ na podporu spolupráce a komunikace děti pravidelně zařazovat skupinové práce
- ✓ vést starší děti k pomoci mladším dětem
- ✓ zařazovat prosociální hry

3.4 Organizace

- Den v mateřské škole:

6,00 – 8,15	příchod dětí do MŠ, hry a činnosti podle volby dětí, nepřímo řízené činnosti
8,30 – 9,15	ranní kruh, cvičení, hygiena, svačina
9,15 – 9,45	činnosti vedené učitelkou, dokončení nepřímo řízených činností
9,45 – 11,45	pobyt venku
11,45 – 12,15	příprava na oběd, oběd , hygiena
12,15 – 12,30	příprava na odpočinek, odchod dětí z MŠ
12,30 – 14,00	pohádka, odpočinek dětí, klidové a relaxační hry ve třídě
14,00 – 14,30	oblékání, hygiena, svačina
14,30 – 16,30	hry a činnosti podle volby dětí, pobyt venku, odchod dětí z MŠ

- v I. třídě - Myšky může být časový rozvrh dne přizpůsoben potřebám dětí ve věku 2 – 3 let, tzn. kratší pobyt venku, dřívější oběd, delší potřeba spánku
- pokud rodiče potřebují, lze po dohodě příchod do MŠ nebo odchod dítěte z MŠ přizpůsobit situaci
- v ranních i odpoledních hodinách bývají třídy, dle potřeby, spojeny
- učitelky si připravují pomůcky před nástupem k dětem
- plánování témat vychází ze zájmů a potřeb dětí, také z koloběhu roku
- vždy 5 minut před ukončením nebo přerušením hry jsou děti upozorněny, aby měly možnost svou hru dokončit
- poskytujeme dětem dostatek času na spontánní hru
- během dne se střídají řízené, nepřímo řízené, skupinové i individuální činnosti
- učitelka využívá situační a kooperační učení
- při stolování vedeme děti k samostatnosti – vybírají si nápoj, samy si natírají pečivo, samostatně si přidávají, uklízí po sobě, samy nalévají polévku i rozdávají druhé jídlo
- dbáme na soukromí dětí při osobní hygieně - mohou chodit na WC samostatně
- při zvláštních událostech (nemoc učitelky, seminář, nemoc dětí) dochází ke spojování tříd
- děti se účastní různých školních akcí: divadla, výstavy, výukové programy, ...

Naše plány dalšího rozvoje, které chceme uskutečnit do 8/2025:

- ✓ organizace tématických dní během školního roku
- ✓ témata vybírat na základě dohody s dětmi, co je zajímavé
- ✓ při upozornění na konec hry – pustit hudbu

3.5 Personální a pedagogické zajištění

- většina pedagogických pracovníků má předepsanou odbornou kvalifikaci, ti, kteří ji nemají, si ji doplňují
- učitelky si svoje vzdělávání doplňují na seminářích a kurzech
- nabízíme rodičům možnost navštěvovat Edukativně stimulační skupinky a využívat služeb paní logopedky
- učitelky, v případě potřeby a zájmu, pomáhají rodičům vyhledat odbornou pomoc
- každý rok je vytvářena organizační struktura mateřské školy

Naše plány dalšího rozvoje, které chceme uskutečnit do 8/2025:

- ✓ vytvořit Plán adaptace začínajícího učitele

- ✓ pravidelná sebereflexe pedagogů
- ✓ zavést stínování pedagogů – náslechy ve třídách kolegů

3.6 Řízení mateřské školy

- pedagogičtí pracovníci se setkávají na pedagogických a provozních poradách
- informace týkající se chodu mateřské školy si mohou také sdělovat pomocí emailových zpráv, sdílení na cloudu nebo na nástěnkách v prostorách u kanceláře vedoucí učitelky

Naše plány dalšího rozvoje, které chceme uskutečnit do 8/2025:

- ✓ v případě potřeby využívat online porady

3.7 Spoluúčast rodičů

- MŠ organizuje setkání s rodiči:

KDY	.OBSAH
srpen	Individuální schůzky s rodičů nově nastupujících dětí do MŠ
září	informativní schůzka: organizační informace, platby
listopad	konzultační hodiny
březen	konzultační hodiny
duben	Informativní schůzka: výlety, sportovní akce, prázdninový provoz
červen	schůzka s rodiči, jejichž děti přijdou do MŠ v následujícím školním roce

- rodiče jsou o akcích, které se konají v MŠ, informováni na nástěnkách a na webových stránkách školy: www.zspredklasteri.cz
- v šatně vystavujeme básničky, písničky a říkadla, která se s dětmi učíme k danému tématu
- 2 x za rok jsou nabízeny „konzultační hodiny“ – individuální rozhovory s rodiči o výsledcích vzdělávání
- rodiče si mohou, v případě potřeby, domluvit individuální konzultační hodiny
- rodičům předškolních dětí nabízíme vypracování Diagnostiky školní připravenosti
- poslední týden v srpnu jsou nabízeny konzultační hodiny rodičům nově příchozích dětí
- oslovujeme rodiče o pomoc na sportovních akcích, dílčích programech a projektech (např. keramika), výletech, brigádách
- rodiče podporují MŠ sponzorskými dary (peněžní dary, věcné dary, ceny do tomboly na školním plese,...)
- každý rok v dubnu dostávají rodiče dotazník, ve kterém se mohou anonymně vyjádřit k fungování MŠ, výsledky dotazníku vyhodnocujeme a zveřejňujeme na nástěnce v MŠ
- pořádáme akce, na kterých se mohou setkávat rodiny dětí z MŠ – Drakiáda, Adventní setkání, Jarní tvoření, Zahradní slavnost k ukončení školního roku
- zaměstnanci dbají na soukromí rodiny

Naše plány dalšího rozvoje, které chceme uskutečnit do 8/2028:

- ✓ odpoledne pro tatínky
- ✓ důsledně chránit soukromí rodiny
- ✓ organizovat společné výlety do okolí

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- všechny děti se speciálními vzdělávacími potřebami mají doporučení školského poradenského zařízení (SPC či PPP), podle kterého realizujeme podpůrná opatření (plán pedagogické podpory, individuální vzdělávací plán, snížený počet dětí ve třídě, speciální pomůcky, speciálně pedagogická péče)
- v případě potřeby škola zajistí asistenta pedagoga
- klademe důraz na spolupráci rodičů se školou
- průběh vzdělávání dětí s SVP konzultujeme se školským poradenským centrem naší školy
- všichni pedagogičtí pracovníci se vzdělávají v potřebných oblastech
- dítěti s SVP zajišťujeme adaptaci do kolektivu dětí, monitorujeme klima třídy - citlivě seznamujeme s potřebami jednotlivých dětí ostatní, diskutujeme o nich, hledáme společná řešení
- spolupracujeme s odborníky – PPP Brno, SPC (dle potřeby dítěte)
- nabízíme vhodné prostorové uspořádání třídy – možnost skupinové i individuální hry, klidový kout
- poskytujeme širokou nabídku didaktických pomůcek, které podle individuální potřeby dítěte doplňujeme
- v případě potřeby poskytujeme vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky
- třída Kořat je bezbariérová
- rodiče mají možnost řešit případné stravovací potřeby dítěte – selektivita potravin, dietetická doporučení od lékaře
- naší cílem je co nejvyšší možná míra samostatnosti dítěte ve vzdělávání i v běžných činnostech

Naše plány dalšího rozvoje, které chceme uskutečnit do 8/2028:

- ✓ zakoupit dětský vak na sezení – vytvoření libovolného klidového místa a antistresových pomůcek
- ✓ obnova pískovničky

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

- v rámci individualizace zjišťujeme silné stránky dětí, které využíváme při plánování činností
- zohledňujeme specifika nadaných dětí
- vyvarujeme se jednostranného rozvoje dítěte a nadále mu poskytujeme komplexní vzdělávací nabídku
- využíváme ICT techniku – interaktivní tabule, výukové programy
- zasílání výtvarných děl do různých soutěží
- účast v olympijské přípravce
- hudební a pěvecké činnosti – přístup k nástrojům
- tematicky zaměřené pobyty v přírodě a výlety

Naše plány dalšího rozvoje, které chceme uskutečnit do 8/2024:

- ✓ zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků - účast na seminářích

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let

- pokud je při zápisu zájem rodičů o přijetí dvouletých dětí v nejmenším počtu 12, pak jsou děti zařazeny do samostatné třídy: I. třída – Myšky
- ve třídě zajišťujeme, co největší možné souběžné působení učitelek ve třídě
- třída je vybavena podnětnými a bezpečnými hračkami pro děti od 2 let
- rohy skříněk a stolků jsou opatřeny chrániči
- ve třídě je menší množství nábytku, které umožňuje volný pohyb dětí, je vytvořeno místo pro průběžný odpočinek dětí
- zneprístupněny jsou bezpečnost ohrožující předměty
- umývárna je vybavena přebalovacím pultem, sprchovou baterií a vaničkou, nočníky, neklouzavými stupínky
- režim dne je přizpůsoben potřebám dětí, který respektuje potřeby dětí
- při plánování činností vycházíme z potřeb jednotlivých dětí

Naše plány dalšího rozvoje, které chceme uskutečnit do 8/2024:

- ✓ *personální posílení - pozice chůvy*

4.ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

- každý školní rok jsou vydávána aktuální kritéria přijímání dětí do mateřské školy, která jsou zveřejněna na webových stránkách školy a na nástěnkách v budově mateřské školy, vydává je ředitelka školy
- v naší mateřské škole jsou 3 třídy - složení dětí ve třídě je homogenní (ve třídě jsou děti stejného nebo blízkého si věku)
- mladší sourozence předškolních dětí zařazujeme do I. a III. třídy, protože tyto spolu sousedí a v ranních a odpoledních činnostech jsou spojeny
- snažíme se respektovat přání rodičů na umístování dětí podle toho, jak se děti znají z mimoškolních aktivit

4.1 Charakteristika tříd

I. třída – MYŠKY - věk 3 – 4 roky (kapacita třídy 18 dětí) nebo 2 – 3 roky (kapacita třídy 12 – 16 dětí)

Metody a formy práce: říkanky s pohybem, zpívání s doprovodem hrou na hudební nástroje, dramatizace - maňásková divadélka, názornost

Zaměření třídy: třída se zaměřuje na adaptaci dětí, rozvíjení hry, osvojení pravidel v MŠ, podpora samostatnosti v sebeobsluze, osvojení základních hygienických návyků

II. třída – KOŤAŤA - věk 3 – 6 let (kapacita třídy 28 dětí)

Metody a formy práce: hudebně pohybové činnosti, protahovací cvičení, dětská jóga, logopedické chvílky

Zaměření třídy: adaptace třídy, osvojení si pravidel, samostatnost při stolování, sebeobsluze, úklidu hraček, rozvoj hry a vzájemné pomoci, upevňování kulturně společenských návyků

III. třída – MEDVÍDCI - věk – 6, 7 let (kapacita třídy 27 dětí)

Metody a formy práce: kooperativní a prožitkové učení, práce ve skupinách

Zaměření třídy: třída je zaměřena na přípravu dětí do základní školy, diagnostiku a rozvoj dílčích funkcí, podporu sebereflexe dětí

4.2 Souběžné působení obou učitelek ve třídě

I. třída – Myšky:
<ul style="list-style-type: none">
• činnosti vedené učitelkou, dokončení nepřímých řízených činností
• pobyt venku
• příprava na oběd, oběd, hygiena
• příprava na odpočinek, odchod dětí z MŠ
II. třída – Koťata:
<ul style="list-style-type: none">
• činnosti vedené učitelkou, dokončení nepřímých řízených činností
• pobyt venku
• příprava na oběd, oběd, hygiena
• příprava na odpočinek, odchod dětí z MŠ
III. Třída – Medvídci:
<ul style="list-style-type: none">
• pobyt venku

- příprava na oběd, oběd, hygiena
- příprava na odpočinek, odchod dětí z MŠ

4.3 Individuální vzdělávání

- jiný způsob plnění povinného předškolního vzdělávání je individuální vzdělávání
- rodiče písemně oznamují škole, že se jejich dítě bude individuálně vzdělávat
- mateřská škola doporučí zákonným zástupcům vzdělávací oblasti, v nich má být dítě vzděláváno
- k ověření úrovně dosahování očekávaných výstupů z jednotlivých vzdělávacích oblastí se dostává dítě se zákonným zástupcem, vždy je dohodnut i náhradní termín
- podrobné podmínky individuálního vzdělávání jsou uvedeny ve Školním řádu MŠ Předklášteří

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Podklady pro zpracování ŠVP

- Rámcově vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání z roku 2018
- informací získaných na seminářích „Realizujeme ŠVP v praxi MŠ“, „Jak inovovat či vylepšit svůj ŠVP“
- vzdělávací program „Začít spolu“
- zkušeností a praxe, hodnotících zpráv jednotlivých tříd, osobností pedagogického sboru
- prostředí, ve kterém se MŠ nachází

5.2 Z čeho vycházíme

- z **pedagogického konstruktivismu**: umožnit dítěti navázat na to, co již zná, vytvářet situace, ve kterých se dítě učí vlastní činností, těžit z rozmanitosti – každé dítě něco ví a zná a tím se mohou děti vzájemně obohacovat
- z **individualizace**: hledáme silné stránky každého dítěte a využíváme je při plánování témat i metod učení
- z **respektující komunikace**: popisování situace, vyvarování se trestů a odměn a nahrazení je „věcnou zpětnou vazbou“, používat pozitivní komunikaci, dávat dětem prostor pro vlastní vyjádření

5.3 Vzdělávací cíle a záměry

Chceme:

1. poskytnout dětem prostředí, kde se cítí **bezpečně a příjemně**, zažívají pohodu a pochopení, kde budou moci maximálně **rozvinout své osobnostní předpoklady**, poznávat sám sebe, být sám sebou, být aktivní, budovat si sebeúctu
2. nabídnout dětem prostředí, ve kterém mají možnost objevovat, poznávat a učit se, hledat řešení a přístupy, učit se sebereflexi, využívat právo volby a nést odpovědnost za svá rozhodnutí
3. umožnit dětem **hledat své místo ve společnosti**, vytvářet kulturně společenské návyky (pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se,...), zvládnout sebeobsluhu, respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla
4. naučit se **spolupracovat**, navazovat přátelství, vyjádřit svůj názor, naslouchat

5. zaměřit se na spolupráci rodiny se školou – pravidelné informativní schůzky, konzultace s rodiči o vzdělávacích pokrocích dětí, akce pro rodiče a děti
6. vést děti k **sounáležitosti** s místem, kde vyrůstají, jeho tradicemi, koloběhem roku

5.4 Metody a formy vzdělávání

Využíváme metody:

- **prožitkové učení** – spontaneita, objevnost, komunikativnost, prostor pro aktivitu a tvořivost, celostnost
- **situační učení** – vychází z aktuálního dění ve třídě, témata propojená s reálným životem
- **kooperativní učení** – skupinové činnosti, stolní hry
- **komunitní kruh**
- **diskusní kruh**
- **slovní metody** – vyprávění, předčítání, rozhovor, vysvětlování
- **nápodoba** – tělovýchovné aktivity, ruční práce
- **metody dramatické výchovy** – emoční hry, pantomima, dramatizace textů
- **metody hudební výchovy** – zpěv, poslech, rytmizace, tanec spontánní i organizovaný
- **relaxace**
- **logopedická chvílky**
- **dechová cvičení**
- **rituály** – ranní kruh, oslavy narozenin
- **práce** – pracovní listy, úkoly pro předškoláky, učení se pracovním postupům
- **myšlenkové mapy**
- **didaktické hry**
- **pozorování**
- **experimenty**
- **samostatná tvorba**

Činnosti plánujeme podle míry řízení:

- přímo řízené: hromadné, skupinové, individuální
- nepřímo řízené - při jejichž plánování vycházejí z těchto 4 zásad:
  - činnosti dělají děti bez přímého vedení učitelkou - samostatně
  - činnost je založena na spolupráci dětí
  - činnost dětem umožňuje volit vlastní postup, samy objevují jednotlivé kroky řešení úkolu
  - k činnosti si samy děti volí pomůcky, materiály, samy si potřebné materiály přichystají i uklidí
- spontánní – hra

Doplňková vzdělávací nabídka:

- exkurze
- divadla
- koncerty
- výukové programy
- výlety
- pedagogické projekty (karnevalový den, noc v MŠ, ...)
- tradiční akce školy: Drakiáda, Adventní jarmark, Zahradní slavnost

5.5 Tvorba TVP

- třídní vzdělávací program tvoří každá třída
- učitelky společně a systematicky plánují v návaznosti na ŠVP konkrétní vzdělávací plány – tématické celky pro své třídy
- je potřeba konkretizovat vzdělávací obsah tak, aby byl vhodný pro konkrétní třídu a odpovídal vzdělávacím potřebám jejich dětí
- tématické celky jsou rozvedené do konkrétní nabídky činností, propojené daným tématem, které je dětem blízké a srozumitelné, jsou dostatečně široké a komplexní, aby zasahovaly celou osobnost dítěte a obsahově bohaté a pestré, aby si děti mohly vybrat; nabídka činností musí dětem umožňovat postupovat podle vlastních individuálních možností a předpokladů
- činnosti rozdělujeme do oblastí podle **Teorie rozmanitých inteligencí H. Gardnera** (zpracováno podle V. Krejčové – seminář „Realizujeme ŠVP PV v praxi“):

Typ inteligence	Charakteristika	Potřeby a záliby
Verbální	Schopnost ovládnout a obsáhnout všechny stránky jazyka	Čtení, psaní, vyprávění příběhů, slovní hry, rozhovory
Logicko-matematická	Schopnost uvažovat logicky, systematicky, vědecky	Manipulace s předměty, bádání, pokusy, řešení logických úloh, skládanek, hlavolamů, technické zájmy
Prostorová	Schopnost přesně postřehnout, pochopit, uložit do paměti a vybavit si tvary, uspořádání předmětů v prostoru, orientace v prostoru	Modelářství, návrhářství, vizuální znázorňování, skládačky, ilustrované knihy, návštěvy muzeí výtvarného umění
Hudební	Schopnost porozumět rytmickým a intonačním modelům hudby, kvalitám tónů a zvuků, schopnost pamatovat si informace ve zvukové podobě	Zpívání, pískání, broukání, vytukávání rytmu, prozpěvování během dne, poslech hudby, hra na hudební nástroj
Tělesně-kinestetická	Schopnost velice obratně používat svého těla jak pro sebevyjádření, tak pro činnosti zaměřené k určitému cíli (sport, herectví), schopnost dovedně zacházet s předměty.	Tanec, pohybové aktivity a sport, hraní rolí dramatické umění, aktivní fyzické zapojení do činností, dotykové zkušenosti, „kutilství“
Sociální (interpersonální)	Schopnost všimnout si chování a pocitů jiných lidí, rozpoznat a chápat rozdíly v jejich temperamentu, schopnostech, pohnutkách a	Vedení, organizování, shromažďování, návštěvy společenských akcí, kolektivní hry, týmová práce, přátelské rozhovory

	náladách	
Intrapersonální	Schopnost rozvíjet a ovládat vlastní pocity a prožitky, porozumění, porozumění svému vlastnímu JÁ	Meditování, snění, klid na samostatné uvažování a plánování, nezávislost, vyhraněnost názorů a koníčků
Přírodní	Schopnost vnímat energie, intuice, zvýšená citlivost k percepci přírodních jevů a schopnost učit se z nich	Pobyť v přírodě, životní styl, který je v souladu s prapodstatou člověka

- očekávané výstupy formuluje do konkrétní podoby – konkretizované cíle; ve návaznosti na tyto cíle navrhujeme konkrétní činnosti, které k očekávaným výstupům povedou
- na konci tématického celku provedeme evaluaci (podmínky, činnosti, metody a formy, výstupy – co se děti naučily)

5.6 Vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných

- uplatňujeme individuální přístup ke každému dítěti – využíváme vzdělávací potenciál každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti
- dbáme na profesionální přístup pedagogických i nepedagogických pracovníků školy
- velký důraz klademe na zařazení dětí do kolektivu
- přizpůsobujeme metody a formy práce individuálním potřebám těchto dětí
- podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory) jsou:
  - posilování zvládnutého
  - respektování individuálního tempa dítěte
  - časté opakování procvičované oblasti
  - střídání činností
  - dostatek odpočinku při spontánních činnostech
  - individuální chvílky s pedagogem
  - podpora socializace
- při identifikaci nadaného dítěte postupujeme takto:
  - na základě pozorování učitelky školy (všimáme si, jak dítě řeší úkol – nejen výsledek, ale i postup, sledujeme, jak se dítě projevuje ve skupině, všimáme si zájmů, koníčků, mimoškolní činnosti)
  - potvrzení nadání dítěte odborníkem v psychologické poradně
  - vytvoření individuálního vzdělávacího plánu (ve spolupráci s psychologem)
- při práci s nadanými dětmi dodržujeme obecná pravidla:
  - neautoritativní komunikace
  - pozorné naslouchání
  - nenutit nadané dítě do činnosti
  - prostor pro prezentaci dítěte
  - provádění společné hodnocení činností

Plán pedagogické podpory – PLPP sestavují třídní učitelky a má písemnou podobu. Při jeho realizaci dodržujeme tento postup:

- 1) vyhodnocení potřeby vytvoření PLPP na základě: pozorování dítěte v trvání alespoň 1 měsíce, zápisu jednotlivých situací, shody obou pedagogických pracovníků
- 2) návrh podpůrných opatření
- 3) konzultace s rodiči a v případě potřeby s výchovnou poradkyní – dokončení PLPP
- 4) praktikování podpůrných opatření po dobu 3 měsíců
- 5) vyhodnocení PLPP – seznámení rodičů se závěry a stanovení dalšího postupu:
  - a) ukončení PLPP
  - b) pokračování PLPP
  - c) doporučení návštěvy odborníka - PPP, SPC, jiné

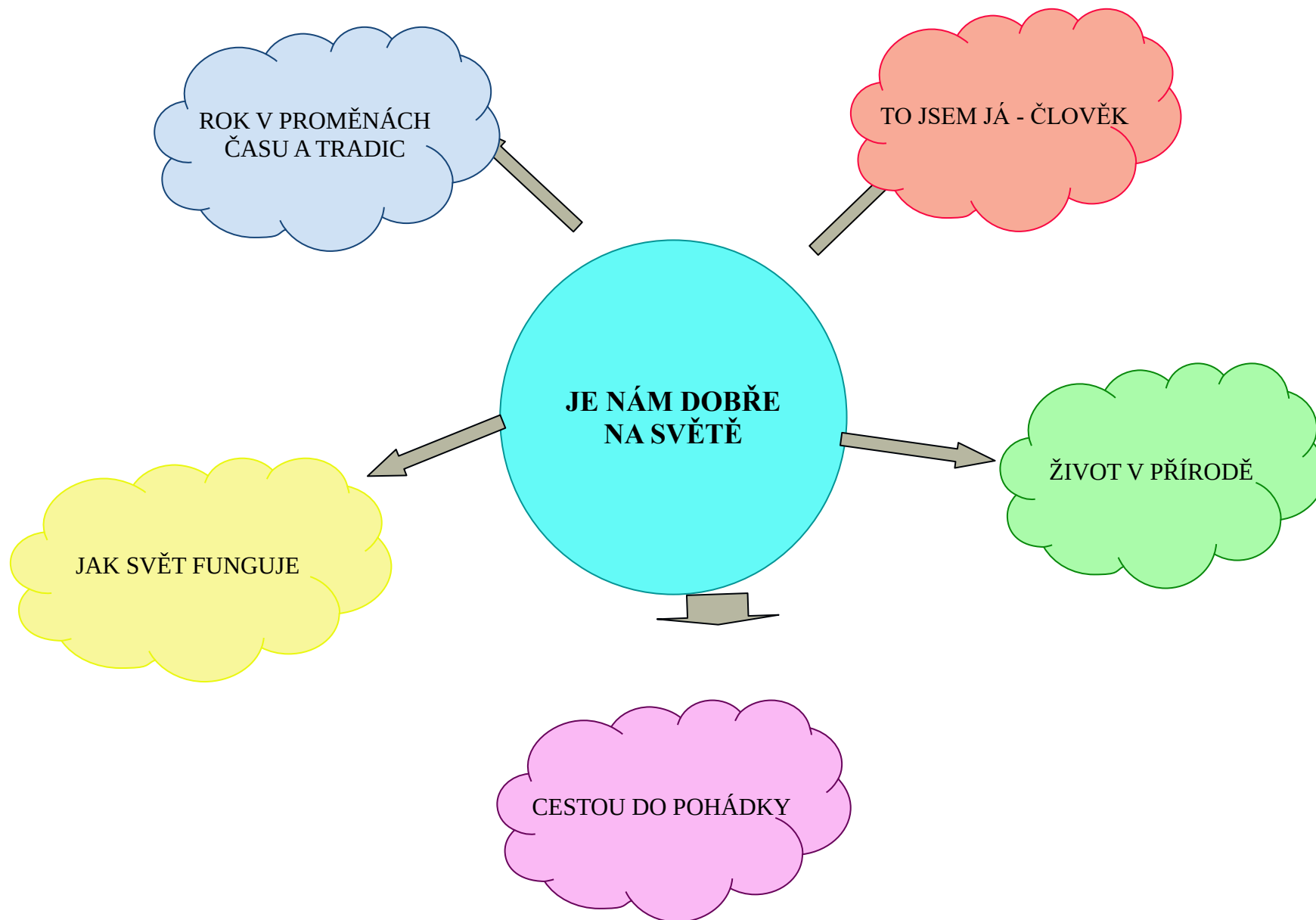
Individuální vzdělávací program – IVP je zpracován na základě doporučení PPP nebo SPC na konkrétní školní rok:

- IVP slouží k zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte a vychází ze školního vzdělávacího programu
- IVP zahrnuje popis obtíží, cíle, pedagogické postupy, organizaci výuky, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob ověřování vědomostí a dovedností, hodnocení, pomůcky, personální zajištění, spolupráci se zákonnými zástupci aj.
- v případě doporučení je posílen pedagogický sbor o osobu asistenta pedagoga
- na vytvoření IVP spolupracují třídní učitelky, asistent pedagoga, rodiče, příslušné SPC nebo PPP, v průběhu celého školního roku může být doplňován a upravován podle potřeb dítěte
- k realizaci IVP využíváme kompenzačních pomůcek, v případě nadaných dětí pomůcek rozvíjejících jejich nadání
- probíhají pravidelné konzultace s rodiči (nejméně 2x ročně)
- hodnocení IVP je součástí pololetního a celoročního hodnocení tříd
- hodnocení výsledků vzdělávání jsou každoročně vypracovávány pro potřeby PPP nebo SPC

5.7 Vzdělávání dětí od 2 do 3 let

- v adaptačním období dbáme na provázanost režimu mateřské školy s režimem v rodině
- důraz klademe na aktivní budování vztahů a spolupráce s rodinou
- proto, aby se dítě cítilo bezpečně a spokojeně, umožňujeme, aby si dítě do mateřské školy přinášelo osobní předměty
- nastavujeme pravidelný denní režim, srozumitelná a jednoduchá pravidla
- dbáme na dostatek času a postupné osamostatňování v sebeobslužných činnostech a ve stravování
- zajišťujeme prostor k odpočinku i během dne
- poskytujeme více individuální péče – vzdělávací činnosti probíhají v menších skupinkách nebo individuálně
- podporujeme děti v jejich zájmu po objevování a aktivitě, ale dbáme na to, aby nebyly přetěžovány
- zaměřujeme se především na rozvoj párové a námětové hry
- respektujeme osobnostní a vývojová specifika dítěte
- vývoj dětí vyhodnocujeme pomocí specifického nástroje pro děti ve věku 2 – 3 roky

6. Vzdělávací obsah - Integrované bloky

6.1 ROK V PROMĚNÁCH ČASU A TRADIC

Vzdělávacím záměrem je najít si cestu k prožívání koloběhu ročních období a cítění sounáležitosti s věcmi, místem, rodinou, školkou, obcí, k tradicím.

Kompetence:

<i>K učení</i>	1.3	má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
<i>K řešení problémů</i>	2.1	všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
<i>Komunikativní</i>	3.6	průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
<i>Sociální a personální</i>	4.4	dokáže se ve společnosti prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
	4.5	napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
<i>Činnostní a občanské</i>	5.6	zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřeně aktuálnímu dění
	5.8	má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

	Dílčí vzdělávací cíle:	Vzdělávací nabídka:	Očekávané výstupy:
<i>Dítě a jeho tělo</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.) činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

<i>Dítě a jeho psychika</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat 	<ul style="list-style-type: none"> komentování zážitků a aktivit vyřizování vzkazů a zpráv samostatný slovní projev na určité téma přímé pozorování, přírodních, kulturních i technických objektů a jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční a dramatické aktivity) činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. činnosti zajišující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu hry na téma rodiny, přátelství apod. 	<ul style="list-style-type: none"> formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat poznat napsané své jméno vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimati si (nového, změněného, chybějícího) chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za pod, nad, u, vedle, mezi, apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru v rovině, částečně orientovat se v čase odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní bez jejich opory rozhodovat o svých činnostech zorganizovat hru uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
<i>Dítě a ten druhý</i>	<ul style="list-style-type: none"> posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivost apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi a dospělými, kamarádi) 	<ul style="list-style-type: none"> chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobnostní odlišnosti jsou přirozené uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny 	<ul style="list-style-type: none"> přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslav y výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) všímat si změn a dění v nejbližším okolí porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno se kolem mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním a technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách 	<ul style="list-style-type: none"> aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé využívání přirozených podnětů situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice 	<ol style="list-style-type: none"> Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) všímat si změn a dění v nejbližším okolí porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno se kolem mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

6.2 TO JSEM JÁ - ČLOVĚK

Vzdělávacím záměrem je najít si cestu vnímání sebe, ostatních lidí a pravidly chování mezi nimi.

Kompetence:

<i>K učení</i>	1.6	odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
	1.7	učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
<i>K řešení problémů</i>	2.2	řeší problémy, na které stačí ; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
	2.8	nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
<i>Komunikativní</i>	3.1	ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
	3.4	komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní , vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
<i>Sociální a personální</i>	4.3	projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
	4.6	spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
<i>Činnostní a občanské</i>	5.2	dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky a poznávat svoje slabé stránky
	5.9	spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
	5.10	dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

	Dílčí vzdělávací cíle:	Vzdělávací nabídka:	Očekávané výstupy:
<i>Dítě a jeho tělo</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomění si vlastního těla • vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. • činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí • příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobní bezpečí a vytváření zdravých životních návyků 	<ul style="list-style-type: none"> • zachovávat správné držení těla • zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
<i>Dítě a jeho psychika</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu • poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) • získávání relativní citové samostatnosti • rozvoj schopnosti sebeovládání 	<ul style="list-style-type: none"> • hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest • smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. • hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) • hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a v rovině • cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti) • činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem, narozením, jazykem) a v čem jsou si podobní • činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> • vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost • uvědomovat si své možnosti i limity (své silné a slabé stránky) • respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti • prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) • přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

<i>Dítě a ten druhý</i>	<ul style="list-style-type: none"> seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem 	<ul style="list-style-type: none"> aktivity podporující sblížení dětí aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke starším apod.) činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě se rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. 	<ul style="list-style-type: none"> navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
<i>Dítě a společnost</i>	<ul style="list-style-type: none"> poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
<i>Dítě a svět</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám 	<ul style="list-style-type: none"> kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) 	<ul style="list-style-type: none"> zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

6.3 JAK SVĚT FUNGUJE

Vzdělávacím záměrem je najít si cestu ke zkoumání, jak fungují věci kolem nás, objevování cizích zemí i Vesmíru a ochraně bezpečí.

Kompetence:

<i>K učení</i>	1.1	soustředěně pozoruje, zkoumá, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
	1.2	uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
<i>K řešení problémů</i>	2.5	zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislost
	2.6	rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli) a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
<i>Komunikativní</i>	3.3	domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu a funkci
	3.8	ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny element. předpoklady k učení ciz. jazyku
<i>Sociální a personální</i>	4.7	chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
	4.8	je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
<i>Činnostní a občanské</i>	5.1	učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
	5.5	má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce a úsilí druhých
	5.12	uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

	Dílčí vzdělávací cíle:	Vzdělávací nabídka:	Očekávané výstupy:
<i>Dítě a jeho tělo</i>	<ul style="list-style-type: none"> osvojení si věku přiměřených praktických dovedností osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním konstruktivní a grafické činnosti příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi) 	<ul style="list-style-type: none"> ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. S tužkami, barvami, nůžkami, papírem, model. hmotou, zacházet s jednoduchými hud, nástroji apod.) rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> • Utváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení • osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) • vytváření základů pro práci s informacemi 	<ul style="list-style-type: none"> • grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen • činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika) • motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností • spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty • činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.) • činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) • činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikací • činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání 	<ul style="list-style-type: none"> • učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným • vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. • vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a jejich dokončení
Dítě a ten druhý	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými 	<p>hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých</p> <p>běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým</p>	<p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p>

Dítě a společnost	<ul style="list-style-type: none"> • vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností • seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije 	<ul style="list-style-type: none"> • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, pravda, upřímnost, spravedlnost, otevřenost apod.) v jednání lidí • hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. Lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> • poznávání jiných kultur • vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí 	<ul style="list-style-type: none"> • poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupným způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím • hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat • praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami) 	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

6.4 ŽIVOT V PŘÍRODĚ

Vzdělávacím záměrem je najít si cestu k pozorování a poznávání života v různých ekosystémech a chápaní, jak můžeme svou činností ovlivnit životní prostředí.

Kompetence:

<i>K učení</i>	1.4	klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
<i>K řešení problémů</i>	2.7	chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
<i>Komunikativní</i>	3.7	dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
<i>Sociální a personální</i>	4.2	uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
<i>Činnostní a občanské</i>	5.7	chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhotežnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
	5.11	ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

	Dílčí vzdělávací cíle:	Vzdělávací nabídka:	Očekávané výstupy:
<i>Dítě a jeho tělo</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj fyzické a psychické zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) 	<ul style="list-style-type: none"> vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat chutě, vůně, vnímat hmatem apod.)

<i>Dítě a jeho psychika</i>	<ul style="list-style-type: none"> • posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) • získání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo zhlédlo • záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí • konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) • výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) • cvičení organizačních dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) • vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenost k učení • řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ • prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem • zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
<i>Dítě a ten druhý</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj kooperativních dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého 	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • spolupracovat s ostatními • •
<i>Dítě a společnost</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách 	<ul style="list-style-type: none"> • různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích • tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové apod. Podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání a vyjadřování a tříbení vkusu 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově • zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Dítě a svět	<ul style="list-style-type: none"> • pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit • osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy • rozvoj úcty k životu ve všech formách 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety • přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá a neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) • ekologicky motivované herní aktivity (ekohry) • smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
-------------	---	---	--

6.5 CESTOU DO POHÁDKY

Vzdělávacím záměrem je najít si cestu k řeči, poslouchání, přemýšlení, fantazii, snění i řešení problémů.

Kompetence:

<i>K učení</i>	1.5	učí se spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
<i>K řešení problémů</i>	2.3	řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
	2.4	užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
<i>Komunikativní</i>	3.2	dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
	3.5	ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
<i>Sociální a personální</i>	4.1	samostatně se rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
	4.9	chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
<i>Činnostní a občanské</i>	5.3	odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
	5.4	chápe, že se může o tom, co udělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

	Dílčí vzdělávací cíle:	Vzdělávací nabídka:	Očekávané výstupy:
<i>Dítě a jeho tělo</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj a užívání všem smyslů 	<ul style="list-style-type: none"> smyslové a psychomotorické hry hudební a hudebně pohybové hry a činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Dítě a jeho psychika	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) rozvoj poznatků a schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání 	<ul style="list-style-type: none"> artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky vokální činnosti poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů přednes, recitace, dramatizace, zpěv prohlížení a „čtení“ knížek námětové hry a činnosti řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) sledování pohádek a příběhu obohacující citový život dítěte dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnou jednoduchou dramatickou úlohu apod.) sledovat a vyprávět příběh, pohádku chápat slovní vtip a humor sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech utvořit jednoduchý rým poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma sledovat očima zleva doprava projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat své vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
----------------------	---	--	---

<i>Dítě a ten druhý</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních 	<ul style="list-style-type: none"> sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému četba, vyprávění, poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením 	<ul style="list-style-type: none"> vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vcházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
<i>Dítě a společnost</i>	<ul style="list-style-type: none"> vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat rozvoj společenského a estetického vkusu 	<ul style="list-style-type: none"> receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě 	<ul style="list-style-type: none"> vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti, vokální i instrumentální (zappívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sletovat a rozlišovat rytmus)
<i>Dítě a svět</i>	<ul style="list-style-type: none"> vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách 	<ul style="list-style-type: none"> práce s literárními texty, s obrazovými materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií 	<ul style="list-style-type: none"> mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

7. Evaluační systém

OBLAST EVALUACE	I. FÁZE EVALUACE SBĚR INFORMACÍ			II. a III. FÁZE ANALÝZA INFORMACÍ a PLÁN KROKŮ DO BUDOUCNA
CO	JAK	JAK ČASTO	KDO	KDY A KDO
Individuální vývoj každého dítěte	portfolio:		všechny učitelky	všechny učitelky 1x za pololetí na pedagogické poradě
	pracovní listy	Myšky: 1x za měsíc Kořata: 1x za 14 dní Medvídci: 1 x týdně		
	obrázky	1x za pololetí		
	zápisy	průběžně		
	adaptační dotazník	při nástupu dětí do MŠ		
Výsledky vzdělávání:	záznamový arch – systém Predict	1x za pololetí	třídní učitelky	všechny učitelky na pedagogických poradách 1x za pololetí
	hodnotící zprávou třídy	1x za pololetí	třídní učitelky	třídní učitelky a vedoucí učitelka, po vypracování zprávy stanoví závěry, na co se zaměříme v dalším období, zápis do TVP
	hodnotící zprávou celé MŠ	1x rok	vedoucí učitelka	vedoucí učitelka stanoví zaměření na další školní rok, závěry promítne při úpravě ŠVP nebo tvorbě nového ŠVP
Obsah vzdělávání:				
• plnění témat	poznámky do TVP	vždy po ukončení tématu	všechny učitelky	všechny učitelky při plánování nového tématu
• integrované bloky	poznámky do TVP a pracovní verze ŠVP	1x za rok	všechny učitelky	všechny učitelky při plánování na nový školní rok
Naplňování cílů programu:				
Plnění klíčových kompetencí	volbou a vyhodnocením rozvíjené klíčové	vždy při plánování a vyhodnocování tématu	všechny učitelky	všechny učitelky při plánování činností nového tématu zohlední, jaké

	kompetence při plánování a vyhodnocování tématu			kompetence je třeba rozvíjet
Plnění dílčích cílů	volbou a vyhodnocením rozvíjené klíčové kompetence při plánování a vyhodnocování tématu	vždy při plánování a vyhodnocování tématu	všechny učitelky	všechny učitelky při plánování nového tématu zohlední, jaké kompetence je třeba rozvíjet
Spolupráce s rodiči	schůzka s rodiči, dotazník, anketa	1x za rok	vedoucí učitelka	vedoucí učitelka v hodnotící zprávě stanoví, co je potřeba změnit
Práce pedagogů:				
Hospitace	sledování kolegyně při přímé práci s dětmi – pak zápis – zaměření na určitou oblast	1x za rok	všechny učitelky	hospitovaná učitelka a učitelka na hospitaci si projdou sledované oblasti a své závěry zapíší – doporučí seminář nebo samostudium
Hodnotící pohovor	sebereflexe – plán osobní změny na další školní rok	na začátku školního roku – kam se chci posunout, na konci školního roku – jak se mi podařilo naplnit své cíle	všechny učitelky	všechny učitelky podle potřeby si stanoví způsob (studium literatury, seminář)